વિક્રમ સંવત-૨૦૩૬, ભાદરવા સુદ-૫, રવિવાર, તા. ૧૪-૯-૧૯૮૦
વચનામૃત- ૩૮૨, ૩૮૪ પ્રવચન નં. ૩૩

આજ ક્ષમાકા દિન હૈ. દશ પ્રકારકા ધર્મ હૈ ન? વહ ચારિત્રકા ધર્મ હૈ. ઔર ચારિત્ર હૈ વહ સમ્યગ્દર્શન બિના હોતા નહીં. તો ક્ષમા ભી સમ્યગ્દર્શન બિના હોતી નહીં. વહ બાત કહતે હૈં, દેખો! (કાર્તિકેયાનુપ્રેક્ષા).

कोहेण जो ण तप्पदि, सुरणरतिरिएहिं कीरमाणे वि।
उवसग्गे वि रुद्दे, तस्स खमा णिम्मला होदि।।३९४।।

બહિનકા બાદમેં પઢેંગે, ઈસકે બાદ. પહલે જો કોઈ આત્મા અંતરમેં તો સહજાત્મ આનંદસ્વરૂપ નિષ્ક્રિય પરમબ્રહ્મ આનંદમૂર્તિ પ્રભુ આત્મા, ઉસકા અનુભવ હો, ઉસકા અનુસરણ કરકે આનંદકા અનુભવ હો, ઉસકા નામ તો પ્રથમ ધર્મ સમકિત કહતે હૈં. આહા..હા..! ક્ષમા તો બાદકી બાત હૈ. પહલે પ્રભુ દેહ, રજકણ યહ તો મિટ્ટીસે તો ભિન્ન હૈ. કર્મસે ભિન્ન હૈ, પુણ્ય-પાપસે ભિન્ન હૈ. ઉસમેં જો જ્ઞાન ઔર આનંદ ભરા હૈ, ઉસ આનંદકા વેદન હોના વહ પ્રથમ ધર્મ હૈ. બાદમેં ક્ષમા હોતી હૈ. સમ્યગ્દર્શન બિના ક્ષમા હોતી નહીં.

કહતે હૈં કિ, '**જો મુનિ, દેવ, મનુષ્ય, તિર્યંચ આદિસે રૌદ્ર (ભયાનક ઘોર) ઉપસર્ગ કરને પર ભી...**' ઘોર ઉપસર્ગ હો. પરંતુ અંતરમેં આનંદમેં ધર્માત્મા તો અતીન્દ્રિય આનંદમેં મસ્ત હૈ. આહા..હા..! જિસને પુણ્ય-પાપકા વિકલ્પ-રાગ, ઉસકા ભી જિસકો સ્પર્શ નહીં હૈ, છૂઆ નહીં,.. આહા..હા..! ઐસે ભગવાન આત્માકા અંતર અનુભવ કરને પર, ઉપસર્ગ કરને પર ભી '**ક્રોધસે તન્મયમાન નહીં હોતા હૈ...**' આહા..હા..! ભગવાન શાંતિકા સાગર, અકષાય સ્વભાવ કહો કિ શાંતિ કહો યા વીતરાગમૂર્તિ કહો. વીતરાગમૂર્તિ પ્રભુ આત્મા અંદર હૈ. ઉસકી દૃષ્ટિ ઔર અનુભવ હોનેકે બાદ પરિષહ ઔર ઉપસર્ગ આને પર ભી ક્રોધ-અણગમા-ક્રોધ નહીં કરના, ઉસકા નામ પ્રથમ ક્ષમા, ધર્મકા નામ ક્ષમા હૈ. આહા..હા..! ઐસી કઠિન બાત હૈ. ક્ષમા ઉસકા નામ. હઠસે ક્ષમા કરના, આત્માકે ભાન બિના હઠકી ક્ષમા કરના વહ તો અનંત બાર કી હૈ. આહા..હા..!

ભગવાન સહજાત્મ સ્વરૂપ અંદર, જો નિષ્ક્રિય રાગ, દયા, દાન, વ્રત, રાગકી ક્રિયા ભી જિસમેં નહીં હૈ, ઐસી ચીજકા અનુભવ હોને પર શાંતરસ આને પર

પ્રતિકૂલ પરિષહ આને પર ભી ક્રોધ કરતે નહીં. આહા..હા..! ઉસકા નામ ક્ષમા, ઉસકા નામ યહ જો દશ પ્રકારકા ધર્મ હૈ, વહ ચારિત્રકા પ્રકાર હૈ. ચારિત્ર સમકિત બિના હોતા નહીં. આહા..હા..! ઔર સમકિત અપના ચૈતન્યસ્વરૂપ ભગવાન, ઉસકે અવલંબન બિના હોતા નહીં. આહા..હા..! ઉતની ક્ષમાકી બાત કહી.

અબ બહિનકે વચનામૃત. ૩૮૨? ૩૮૨. બહિનકે વચનામૃત પઢતે હૈં ન? યહ તો અલૌકિક બાત હૈ. બહિન તો અંતરમેંસે રાત્રિમેં થોડા-થોડા બોલે હોંગે ઔર ૬૪ બાલ બ્રહ્મચારી બહને હૈં, ઉનમેંસે નૌ બહનોંને લિખ લિયા. ઉસમેંસે બાહર આયા. હિંમતભાઈને બનાયા. અપને પઢતે હૈં. ૩૮૨. સૂક્ષ્મ હૈ, ભગવાન!

'**આત્મા ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રૌવ્યસ્વરૂપ હૈ;...**' આહા..હા..! યહ દેહ તો ભિન્ન હૈ, કર્મ ભિન્ન હૈ, પુણ્ય-પાપકા વિકલ્પ ભી ભિન્ન હૈ. અપના સ્વરૂપ અપનેસે ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રૌવ્યસ્વરૂપ હૈ. આહા..હા..! ઉસમેં થોડી સૂક્ષ્મતા દિખનેમેં આયી થી. રાત્રિકો કહા થા. ઉત્પાદ જો આત્મામેં હોતા ધર્મકા, ઉસ ઉત્પાદકો કિસીકી અપેક્ષા નહીં હૈ. સૂક્ષ્મ બાત હૈ, ભાઈ! આત્મામેં ધર્મકી જો ઉત્પત્તિ હોતી હૈ, શાંતિકી અથવા અરે..! અજ્ઞાનકી, વહ જો ઉત્પાદ હૈ, ઉસમેં કોઈ પરકી અપેક્ષા નહીં હૈ. નિમિત્તકી અપેક્ષાસે યહાં શુદ્ધ યા અશુદ્ધ પર્યાય ઉત્પન્ન હોતી હૈ, ઐસા હૈ નહીં. સૂક્ષ્મ બાત હૈ, ભાઈ!

૧૦૨ ગાથા, પ્રવચનસાર. કુંદકુંદાચાર્ય ઐસા કહતે હૈં કિ આત્મામેં જો અનંત ગુણ હૈં, ઉસમેં જિસ સમય પર્યાય ઉત્પન્ન હોનેવાલી હૈ વહ હોગી. ઉત્પાદકો ધ્રુવ ઔર વ્યયકી ભી અપેક્ષા નહીં હૈ. આહા..હા..! ઐસી બાત કહાં સુને? બાહરમેં યહ કરો, વહ કરો ઔર વહ કરો. આહા..હા..! આત્મામેં અનંત-અનંત ગુણકા ભંડાર ભગવાન, ઉસકી શુદ્ધ પર્યાય અપને લક્ષ્યસે હો તો ઉસ ઉત્પાદકો કોઈ અપેક્ષા નહીં હૈ. નિમિત્ત અનુકૂલ હૈ તો ઉત્પાદ હુઆ, અરે..! ધર્મકી-સમ્યગ્દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્રકી પર્યાયકા ઉત્પાદ, ઉસે અપને દ્રવ્ય ઔર ગુણકી અપેક્ષા નહીં હૈ. પ્રભુ! સૂક્ષ્મ પડેગા. આહા..હા..! અરે..! બાત ભી સુની નહીં.

અપના દ્રવ્ય ઔર ગુણ જો ત્રિકાલ હૈ, ઉસમેં જો ઉત્પાદ હોતા હૈ, ઉસ ઉત્પાદકો નિમિત્ત ઔર સંયોગકી તો અપેક્ષા નહીં હૈ, પરંતુ ઉસ ઉત્પાદકો દ્રવ્યકી, ગુણકી, વ્યયકી અપેક્ષા નહીં હૈ. અરેરે..! ઐસી બાત કભી સુની ન હો. ઉત્પાદ, વ્યય. પૂર્વકી અવસ્થાકા વ્યય હોતા હૈ. ઉસકો ભી કોઈ અપેક્ષા નહીં હૈ. વ્યયકો ભી કિસીકી અપેક્ષા નહીં હૈ. ઉત્પાદકી અપેક્ષા ભી વ્યયકો નહીં હૈ. ઔર ધ્રુવકી ભી અપેક્ષા વ્યયકો નહીં હૈ. વ્યય સ્વતંત્ર અપના (હોતા હૈ). ક્યોંકિ ઉત્પાદ-વ્યય ઔર ધ્રુવ

તીન સત્ હૈ. તીનોં સત્ હૈ. તો સત્કો પરકી અપેક્ષા હૈ નહીં. આહા..હા..! સૂક્ષ્મ બાત હૈ. અનંત કાલ વ્યતીત હુઆ. અનંત-અનંત ચૌબીસ, અનંત પુદ્ગલ પરાવર્તન કિયે, પરંતુ આત્મા આનંદમૂર્તિ.. ધર્મકી ઉત્પત્તિકી પર્યાયકી અપેક્ષામેં વ્યવહાર રત્નત્રય જો રાગ હૈ, દયા, દાન, દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્રકી શ્રદ્ધા, ઉસકી ભી અપેક્ષા નહીં હૈ. અરે..! પ્રભુ! વહ ઉત્પાદ સ્વતંત્ર સત્ હૈ. આહા..હા..! ઉસ ઉત્પાદકો અનંત ગુણકી પર્યાયકા જો ઉત્પાદ હોતા હૈ, એક સમયમેં એક હી પર્યાય નહીં ઉત્પન્ન હોતી હૈ, પ્રત્યેક દ્રવ્યમેં એક સમયમેં અનંત ગુણકી ઉત્પાદ પર્યાય ઉત્પન્ન હોતી હૈ. ઉસ ઉત્પાદકો કિસીકી અપેક્ષા નહીં હૈ. આહા..હા..! નિમિત્તકી અપેક્ષા નહીં હૈ કિ નિમિત્ત આવે તો યહ હોતા હૈ. ઐસી અપેક્ષા હૈ નહીં. ઉસકી તો નહીં, પરંતુ ઉસકા જો ત્રિકાલી દ્રવ્ય-ગુણ ધ્રુવ હૈ, ધ્રુવકી ભી ઉત્પાદકો અપેક્ષા નહીં હૈ. આહા..હા..! ૧૦૨ ગાથા, પ્રવચનસાર, ઉસમેં યહ કહા હૈ. સૂક્ષ્મ બાત, ભાઈ! અભી તો ક્રિયા ઔર પ્રવૃત્તિકી બાત, યહ કરો, વહ કરો, યહ કરો. માર્ગ બહુત અલૌકિક હૈ.

ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રુવ. ધ્રુવ નામ કાયમ રહનેવાલા. વહ ભી નિરપેક્ષ હૈ. ઉસકો ભી ઉત્પાદ-વ્યયકી અપેક્ષા નહીં હૈ. આહા..હા..! નિત્યાનંદ પ્રભુ, ઉસકો ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રુવયુક્તં સત્ તીનોં હોકર પ્રમાણકા વિષય હૈ. પરંતુ ધ્રુવકો ઉત્પાદ-વ્યયકી અપેક્ષા નહીં, ઉત્પાદ-વ્યયકો ધ્રુવકી અપેક્ષા નહીં. આહા..હા..! '**ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રૌવ્યસ્વરૂપ હૈ. વહ નિત્ય રહકર પલટતા હૈ.**' હૈ? કાયમ રહકર પલટતા હૈ. નિત્ય-કાયમ અપનેસે સ્વતઃ નિત્ય ધ્રુવ રહકર પલટતા હૈ નામ પર્યાયમેં-અવસ્થામેં બદલતા હૈ. આહા..હા..! યહ બહિનકી વાણી હૈ. ચંપાબેન. વહાં આયા હૈ ન? યહ તો કરીબ ૮૦૦૦૦ પુસ્તક છપ ગયે. તીન હજાર તો આફ્રિકામેં ગયે. આફ્રિકા. આહા..હા..!

મુમુક્ષુ :- અભી બીસ હજાર છપના બાકી હૈ.

ઉત્તર :- વહ સબ પૂરી ગિનતી હો ગયી. આફ્રિકામેં તીન હજાર પુસ્તક ઔર લોગોંકો પ્રેમ.. ઓહોહો..! હમ આફ્રિકા ગયે થે અભી. ૪૫૦ તો ક્રોડપતિ એક ગાંવમેં હૈ. ૪૫૦. ઔર ૧૫ તો અરબપતિ હૈં. પચીસ લાખકા મંદિર બનાનેકા હૈ. પંદ્રહ લાખ પહલે કિયે થે, હમારે જાનેકે બાદ દૂસરે ૪૫ લાખ કિયે. સાઠ લાખ રૂપયા ઇકટ્ઠા હુઆ હૈ.

મુમુક્ષુ :- આપને વહાં લકડી ઘુમાયી.

ઉત્તર :- વહ તો ઉસ સમય.. વહ બાત તો આયી ન સેઠ? જિસ સમય જો પર્યાય હોનેવાલી હૈ વહ હોગી, હોગી ઔર હોગી. કિસીસે નહીં. આહા..! સૂક્ષ્મ બાત હૈ, ભાઈ! ઐસે હી હમ દિગંબર હૈ ઔર હમ જૈન હૈં, ઐસા તો અનંત

બાર માના, ઉસમેં કુછ હૈ નહીં.

યહાં કહતે હૈં, '**નિત્ય રહકર...**' વસ્તુ જો હૈ આત્મા, વહ નિત્ય રહકર-ધ્રુવ રહકર '**પલટતા હૈ.**' ધ્રુવ... કહા ન? ધ્રુવ ઔર ઉત્પાદ-વ્યય. ઉત્પાદ-વ્યય પલટતા હૈ ઔર ધ્રુવ નિત્ય-કાયમ રહતા હૈ. વહ નિત્ય રહકર પલટતા હૈ. આહા..હા..! પલટનેમેં પરકી કોઈ અપેક્ષા નહીં. આહા..હા..! પાંચ-પચીસ લાખ રૂપયા જાતા હૈ, તો દેનેવાલેકા ભાવ હુઆ તો જાતા હૈ, ઐસા નહીં. ગજબ બાત હૈ, પ્રભુ! જડકી પર્યાય ઉત્પાદ ઉસ સમય જાનેવાલા થા તો વહ ઉત્પાદ હુઆ હૈ. ઉસ ઉત્પાદકા કારણ દેનેવાલા તો હૈ નહીં, પરંતુ ઉસ ઉત્પાદકા કારણ દ્રવ્ય ભી નહીં. ઐસા સ્વતંત્ર ઉત્પાદ હૈ. આહા..હા..! કહાં સુના હૈ? વીતરાગ માર્ગ... સેઠ! આહા..હા..!

સર્વજ્ઞદેવ ત્રિલોકનાથ સીમંધર સ્વામી ભગવાન તો વિરાજતે હૈં. આહા..હા..! ઉનકી યહ વાણી આયી હૈ. બહિન વહાં થે ન. સેઠકે પુત્ર થે. વહાંસે આયે હૈં. આહા..હા..!

યહાં કહતે હૈં, '**નિત્ય રહકર પલટતા હૈ. ઉસકા નિત્યસ્થાયી સ્વરૂપ...**' આહા..હા..! આત્માકા કાયમ રહનેવાલા સ્વરૂપ. ઉત્પાદ-વ્યય પર્યાય હૈ. નિત્ય ધ્રુવ હૈ. નિત્યસ્થાયી કાયમ રહનેવાલી ચીજ '**રીતા (રિક્ત) નહીં...**' ખાલી નહીં હૈ. આહા..હા..! ક્યા કહા? વહ નિત્ય વસ્તુ જો અંદર હૈ-ભગવાન આત્મા, વહ ખાલી નહીં હૈ. અનંત ગુણસે ભરા હૈ. આહા..હા..! અરે..! અનંત ચિંતામણિ રત્ન, અનંત ગુણકે કમરે ભરે હૈં. વહ આ ગયા? અબ આયેગા. '**ઉસકા નિત્યસ્થાયી સ્વરૂપ રીતા (રિક્ત) નહીં...**' ભગવાન આત્માકા નિત્ય સ્વરૂપ જો ધ્રુવ હૈ, વહ ખાલી નહીં. અનંત ગુણસે ભરા હૈ. આહા..હા..! '**પૂર્ણ ભરા હુઆ હૈ.**' પૂર્ણ ગુણસે ભરા હુઆ હૈ. આહા..હા..! એક-એક આત્મા સબ ભગવાન (હૈં).

'**ઉસમેં અનંત ગુણરત્નોંકે કમરે ભરે હૈં.**' આહા..હા..! ભગવાન આત્મામેં અનંત ગુણકે કમરે. એક-એક ગુણમેં અનંતી પર્યાય હોનેકી તાકત (હૈ). એક-એક ગુણમેં અનંત પર્યાય-અવસ્થા હોનેકી તાકત હૈ. ઐસે અનંત ગુણકે કમરે હૈં. આહા..હા..! અરેરે..! પ્રભુ! તુને તેરી બાત સુની નહીં. તું કૌન હૈ? કહાં હો? કિતના હો? બાહરકી બાતોંમેં હો.. હા.. હો.. હા. યહ કરો, વ્રત કરો, ઉપવાસ કરો, ગજરથ ચલાવો, રથ કરો, મંદિર બનાઓ,.. આહા..હા..! વહ હોતી હૈ ક્રિયા ઉસકે કારણસે. ઔર કરાનેવાલેકા ભાવ વહા, કરા સકતા નહીં. ભાવ શુભ હૈ, પુણ્ય હૈ, ધર્મ નહીં. આહા..હા..! સમજમેં આયા?

વહાં આફ્રિકામેં દો હજાર સાલમેં કોઈ (જિન મંદિર) નહીં થા. પહલી બાર દિગંબર મંદિર હોગા, પચીસ લાખકા. સાઠ લાખ ઈકટ્ઠે હુએ હૈં. બહુત પૈસેવાલે. સાધારણ

લાખ, દો લાખવાલા તો ગરીબ કહલાતા હૈ. દશ લાખ, બીસ લાખ, પચીસ લાખ, ક્રોડ.. ધૂલ હૈ વહ સબ તો, કહા.

મુમુક્ષુ :- આપને છૂ મંતર કિયા.

ઉત્તર :- નહીં, વહ તો બહુત પ્રેમ થા તો ગયે થે. ઉનકા બહુત પ્રેમ થા ઈસલિયે ગયે થે. બાકી તો... ૯૧ સાલ હુએ. ૯૧. ૯૦ ઔર ૧. વહાં લોગોંકા બહુત પ્રેમ થા, બહુત ભાવ. નહીં તો પરદેશ હૈ, વહાં સર્દી બહુત હૈ. હમ એક મહિના વહાં રહે-૨૬ દિન, યહાં જૈસા મૌસમ થા. વે લોગ ભી ચકિત હો ગયે. આપ યહાં આયે તો વહાંકા મૌસમ હી બદલ ગયા. મૌસમકે કારણ કોઈ નુકશાન નહીં હુઆ. નહીં તો શરીર કોમલ. સર્દી લગ જાય.

યહાં તો કહતે હૈં કિ, નિત્યસ્થાયી પ્રભુ, ઉસમેં અનંત ગુણરત્નોંકે કમરે ભરે હૈં. આહા..હા..! એક આત્મામેં અનંત ગુણકે કમરે. એક-એક કમરેમેં અનંત પર્યાય હોનેકી તાકત. આહા..હા..! કૌન સુને ઔર કિસે દરકાર હૈ? યે બાહરકી હોલી પૈસા-લક્ષ્મી ક્રોડ, ધૂલ. ઉસમેં પાંચ-પચાસ લાખ એક સાલમેં મિલે તો હો ગયા, ઉસમેં ઘુસ જાય. હમને કિયા, હમને કિયા, હમને કિયા. હમને બરાબર વ્યવસ્થા કી તો વ્યવસ્થિત હુઆ, બિલકુલ મિથ્યાત્વ હૈ. આહા..હા..!

વહી યહાં કહા ન? વસ્તુ સ્વયં ઉત્પાદવ્યયધ્રુવ સ્વરૂપ હૈ. ઉસે દૂસરા કોઈ બદલે, પલટે.. આહા..હા..! તો ઉસકા પલટન સ્વભાવ કહાં ગયા? આહા..હા..! સૂક્ષ્મ બાત હૈ, પ્રભુ! યહ તો પર્યુષણકા પ્રથમ દિન હૈ. આહા..! અરે..! ઉસને કભી અંદર ચૈતન્ય કૌન હૈ? (ઉસે જાનનેકા પ્રયત્ન કિયા નહીં). ઉસમેં અનંત ગુણોંકે કમરે ભરે હૈં. એક-એક ગુણમેં અનંતી પર્યાય-અવસ્થા હોનેકી તાકત હૈ. ઐસે અંદર ગુણ હૈં. આહા..હા..! ફિર ભી ઉસ ગુણકે કારણસે ભી પર્યાય ઉત્પન્ન નહીં હોતી. ગુણ તો ધ્રુવ હૈ, પર્યાય અધ્રુવ હૈ. પર્યાય ક્રમસે હોતી હૈ, ક્રમસર, ક્રમબદ્ધ હોતી હૈ. એકકે બાદ એક, જો હોનેવાલી હૈ વહી હોતી હૈ. ઉસકો કિસીકી અપેક્ષા નહીં હૈ. આહા..હા..!

વહ કહતે હૈં, '**ઉસમેં અનંત ગુણરત્નોંકે કમરે ભરે હૈં. ઉસ અદ્‌ભુત ઋદ્ધિયુક્ત...**' અદ્‌ભુત ઋદ્ધિયુક્ત '**નિત્ય સ્વરૂપ પર દૃષ્ટિ દે...**' આહા..હા..! અંતર અનંત ઋદ્ધિયુક્ત નિત્ય સ્વરૂપ પર દૃષ્ટિ દે. વહાં દૃષ્ટિ દે તો સમ્યગ્દર્શન હોગા. બાકી સબ ધૂલ હૈ. (અને વા પાણી હૈ) જન્મ-મરણકા અંત નહીં આયેગા. ચૌરાસી લાખકે અવતાર અનંત બાર કિયે. આહા..હા..!

આચાર્ય તો ઐસા ભી કહતે હૈં.. આહા..! ક્યા નામ? વાદિરાજ. વાદિરાજને સ્તુતિ કી. કોઢ થા ન? ફિર ઉન્હોંને ભગવાનકી સ્તુતિ કી. કોઢ મિટ ગયા કુદરતી.

મિટનેવાલા થા. પરંતુ વે વાદિરાજ ઐસા કહતે થે કિ, અરે..! પ્રભુ! મૈં ભૂતકાલકે દુઃખકો યાદ કરતા હૂં. નર્કકા, નિગોદકા, પરાધીન બહારના... ઢાઈ દ્વિપકે બાહર તિર્યંચમેં મારામારી, સિંહ ઔર બાઘ ખા જાય, પ્રભુ! ઐસે દુઃખકો યાદ કરતા હૂં તો આત્મામેં ઘાવ લગતા હૈ. મુનિરાજ ઐસા કહતે હૈં. વે તો આનંદ-આનંદમેં હૈં. તો ભી થોડા સંજ્વલનકા કષાય હૈ, ચૌથા કષાય. તીન કષાયકા અભાવ હૈ. ચૌથા સંજ્વલનકા (કષાય) હૈ. કહતે હૈં કિ યાદ કરતા હૂં પૂર્વકે દુઃખોંકો, તો ઘાવ લગતા હૈ કિ આહા..! અરેરે..! ઐસે દુઃખ મૈંને સહન કિયે. અબ ઉસ દુઃખમેં-ભવમેં જાના નહીં હૈ. અબ વહ ભવ નહીં કરના હૈ. અબ વહ ભવ નહીં કરને હૈં. આહા..! ક્યોંકિ ભવકા ભાવ ઔર ભવ, ઈસસે રહિત ઐસા ભગવાન... આહા..હા..! ક્યા કહા?

ભવ ઔર ઉસકા ભાવ, દોસે રહિત આત્મા હૈ. આહા..હા..! દોસે રહિત પ્રભુ આત્મા હૈ. ઐસે આત્માકા અંદરમેં ધ્યાન કરનેસે ઔર ઉસકા અનુભવ કરનેસે ભવકા અંત આ જાતા હૈ. ઈસકે સિવા ભવકા અંત કોઈ ક્રોડો, અરબોં રૂપયે ખર્ચ કર દે.. આહા..! યા વ્રત, નિયમ ઔર તપ, બારહ-બારહ મહિનેકે ઉપવાસ કરે, અનંત બાર કિયા, ઉસમેં કુછ આત્માકે ભવકા અભાવ હો ઐસા હૈ નહીં. આહા..હા..!

યહાં તો કહતે હૈં, '**અદ્‌ભુત ઋદ્ધિયુક્ત નિત્ય સ્વરૂપ પર દૃષ્ટિ દે...**' આહા..હા..! અંદરમેં નિત્ય સ્વરૂપ ભગવાન, અતીન્દ્રિય આનંદ પરમાત્મ સ્વરૂપસે બિરાજમાન શક્તિસે હૈ, વહાં દૃષ્ટિ દે. ભવકા અંત આયેગા. ઉસકે બિના ભવકા અંત કોઈ ક્રિયાકાંડસે યા બાહરમેં પૈસા ખર્ચ કરનેસે, ક્રોડ, અરબ ખર્ચ કરનેસે (નહીં આયેગા). રાગકી મંદતા કી હો ઔર ઉસમેં ભી વહ પૈસા મેરા, ઐસા માનનેવાલા અજીવકો જીવ માને વહ તો મિથ્યાદૃષ્ટિ હૈ. આહા..હા..! વહ તો મિટ્ટી-ધૂલ હૈ. ઉસકો અપના હૈ, મેરા હૈ.. આહા..હા..! વહ ધૂલ મેરી હૈ, પ્રભુ ચૈતન્યમૂર્તિ (હૈ), આહા..! વહ ધૂલ મેરી હૈ ઐસા માનનેવાલા.. આહા..હા..! (ઉસે) અદ્‌ભુત ઋદ્ધિયુક્ત નિત્ય સ્વરૂપકી ખબર નહીં.

'**અદ્‌ભુત ઋદ્ધિયુક્ત નિત્ય સ્વરૂપ પર દૃષ્ટિ દે...**' અંદર દૃષ્ટિ દે. આહા..હા..! કહીં દૃષ્ટિ દેનેકી જરૂરત નહીં હૈ. આહા..હા..! પર્યાય પર ભી દૃષ્ટિ મત દે. દૃષ્ટિ પર્યાય હૈ, પરંતુ ઉસ પર્યાયકી દૃષ્ટિ ધ્રુવ પર દે. આહા..હા..! હૈ? '**અદ્‌ભુત ઋદ્ધિયુક્ત નિત્ય સ્વરૂપ પર દૃષ્ટિ દે...**' આહા..! માલ હૈ યહ તો. મકખન હૈ. અરે..! પરકી દયા કરને નિકલ પડા, લેકિન સ્વકી દયા નહીં કી. આહા..! મૈં ચાર ગતિમેં રખડતા હૂં. ચૌરાસીકે અવતારમેં કૌઆ, કૂત્તા, ભાલુ, સુવર, ઐસે અવતાર અનંત-અનંત કિયે. ઔર જબ તક મિથ્યાદૃષ્ટિ હૈ, ઉસકે પેટમેં અનંત અવતાર કરનેકી તાકત હૈ. આહા..હા..!

યહાં કહતે હૈં, '**अद्‌भुत ऋद्धियुक्त नित्य स्वरूप...**' પ્રભુ કાયમ ત્રિકાલી વહાં દૃષ્ટિ દે '**तो तुझे संतोष होगा...**' આહા..હા..! વહાં આનંદ ઔર શાંતિ અંદર ભરી હૈ. વહાં તુઝે સંતોષ હોગા. બાહ્યમેં તો કહીં તૂ હૈ હી નહીં. પરંતુ એક સમયકી પર્યાયમેં ભી તું પૂરા નહીં હૈ. પૂરા તો નિત્ય ધ્રુવમેં હૈ. વહાં દૃષ્ટિ દેનેસે તુઝે સંતોષ હોગા. આહા..હા..! '**मैं तो सदा कृतकृत्य हुं**' આહા..હા..! મૈં પ્રભુ! મૈં તો કૃતકૃત્ય ધ્રુવ હું. મુઝે કુછ કરના હૈ, ઐસા મૈં હું નહીં. આહા..હા..! કઠિન બાત હૈ, પ્રભુ! હૈ? '**मैं तो सदा कृतकृत्य हुं.**' ભાષા તો સાદી હૈ, સેઠ! ભાષા તો સાદી હૈ. ભાષા ઐસી કોઈ વ્યાકરણ (જૈસી નહીં હૈ). ભાવ.. ભાવ ગહરે હૈં. આહા..હા..!

અરે..! અનંત કાલ વ્યતીત હુઆ. 'મુનિવ્રત ધાર અનંત બૈર ગ્રૈવેયક ઉપજાયો'. મુનિ અનંત બાર દિગંબર હુઆ, અટ્ઠાઈસ મૂલગુણ પાલે, પંચ મહાવ્રત પાલે. 'મુનિવ્રત ધાર અનંત બૈર ગ્રૈવેયક ઉપજાયો, પણ આતમજ્ઞાન બિન લેશ સુખ ન પાયો'. આહા..હા..! અરે..! આત્મજ્ઞાન બિના વહ પંચ મહાવ્રત ભી દુઃખરૂપ હૈં. પંચ મહાવ્રત ઔર મુનિકે અટ્ઠાઈસ મૂલગુણ રાગ હૈ, દુઃખરૂપ હૈ, ઝહર હૈ. અરર..ર..! ઐસી બાત? અમૃતકા સાગર ભગવાન, ઉસસે વહ ભાવ વિરુદ્ધ હૈ. વિકલ્પ હૈ, રાગ હૈ, વૃત્તિ હૈ. આહા..! તો વહાં સ્થિતિ છોડ દે. મૈં તો સદા કૃતકૃત્ય હૂં. આહા..હા..! ધ્રુવ. મુઝે કોઈ કાર્ય કરના હૈ, ઐસી મૈં ચીજ નહીં હૂં. ઐસી પર્યાયમેં દૃષ્ટિ દ્રવ્ય પર દે. આહા..! દ્રવ્ય તો ધ્રુવ હૈ. ધ્રુવ પર દૃષ્ટિ દેના વહ ધ્રુવ નહીં હૈ. દૃષ્ટિ તો પર્યાય હૈ. પર્યાયકી દૃષ્ટિ ધ્રુવ પર દે. આહા..હા..!

'**उसमें स्थिर होनेसे...**' ક્યા કહતે હૈં? દો બાત. મૈં તો સદા કૃતકૃત્ય હું. વસ્તુ તો કૃતકૃત્ય હું. ધ્રુવ જો હૈ વસ્તુ તો કૃતકૃત્ય હું. કૃતકૃત્ય નામ કુછ કરના ઐસા મેરી ચીજમેં હૈ નહીં. મૈં કૃતકૃત્ય હી હું. પરંતુ '**उसमें स्थिर होनेसे तुं पर्यायमें कृतकृत्य हो जायगा.**' આહા..હા..! સમજમેં આયા? ભાષા તો સાદી હૈ, પ્રભુ! આહા..! સબ ભગવાન હૈં. દેહકો મત દેખ, વાણીકો મત દેખ તો અંતર તો સબ ભગવાન હી હૈં. આહા..હા..!

કહતે હૈં, વસ્તુ આત્મા જો નિત્ય વસ્તુ, વહ તો કૃતકૃત્ય હી હૈ. નિત્યકો કુછ કરના હૈ વહ તો હૈ નહીં. હૈ? '**मैं तो सदा कृतकृत्य हुं**'. આહા..હા..! '**उसमें स्थिर होनेसे...**' '**उसमें स्थिर होनेसे तुं पर्यायमें कृतकृत्य हो जायगा.**' આહા..હા..! ભાષા દેખો! નિત્યાનંદ પ્રભુ ધ્રુવ વસ્તુ નિત્ય જો કાયમ રહનેવાલી ચીજ હૈ, વહ તો કૃતકૃત્ય હી હૈ. ઉસમેં કુછ કરના હૈ ઐસા હૈ નહીં. પરંતુ કૃતકૃત્ય વસ્તુ પર દૃષ્ટિ દેનેસે.. આહા..હા..! ઉસમેં સ્થિર હોનેસે પર્યાયમેં કૃતકૃત્ય હો જાયગા. પર્યાયમેં

ભી તુઝે કુછ કરના હૈ, વહ બાકી નહીં રહેગા. પૂર્ણાનંદકી દશા તુઝે પ્રગટ હો જાયગી. કૃતકૃત્ય-સબ કાર્ય પૂરે હો ગયે. પૂરા કાર્ય હૈ ઐસા ભગવાન નિત્ય હૈ. ઉસમેં સ્થિર હોનેસે.. આહા..હા..! પર્યાયમેં કૃતકૃત્ય હો જાયગા. પર્યાયમેં પીછે કુછ કરના વહ બાકી નહીં રહેગા. આહા..હા..!

પ્રાપ્તકી પ્રાપ્તિ હૈ. અંદરમેં ભરા હૈ, વહ પર્યાયમેં આયેગા, યદિ સ્થિર હુઆ તો. આહા..હા..! ઐસા માર્ગ હૈ, ભાઈ! આહા..હા..! બાહરકી બાતોંમેં સંતોષ ઔર બાહરકી બાતોંમેં મહત્તા ઔર મહિમા. આહા..હા..! ભગવાન અંતર મહા આનંદ મહિમાકા ધની, જિસકી મહિમાકા પાર નહીં, વહ મહિમાવંત કૃતકૃત્ય વસ્તુ હૈ. કાર્ય કોઈ કરના વહ તો વસ્તુમેં હૈ નહીં. વસ્તુ તો પૂર્ણાનંદ હૈ. ઉસમેં સ્થિર હોનેસે પર્યાયમેં કૃતકૃત્ય હો જાયગા. પર્યાયમેં ભી નયા કામ કરના ઐસા નહીં રહેગા. તું સ્થિર હો જા, કેવલજ્ઞાન હો જાયગા. આહા..હા..! ઉપાય યહ. બાહ્ય ક્રિયાકાંડ ઔર પ્રવૃત્તિ કોઈ ઉપાય નહીં હૈ. આહા..હા..! પંક્તિ તો બહુત કમ થી. ચાર ઔર દો, છઃ. સવા છઃ પંક્તિ થી. અબ, ૩૮૩? ૩૮૪?

तेरे आत्मामें निधान ठसाठस भरे हैं. अनंतगुणनिधानको रहनेके लिये अनंत क्षेत्रकी आवश्यकता नहीं है, असंख्यात प्रदेशोंके क्षेत्रमें ही अनंत गुण ठसाठस भरे हैं, तुझमें ऐसे निधान हैं, तो फिर तू बाहर क्यों जाता है? तुझमें है उसे देख न! तुझमें क्या कमी है? तुझमें पूर्ण सुख है, पूर्ण ज्ञान है, सब कुछ है. सुख और ज्ञान तो क्या परंतु कोई भी वस्तु बाहर लेने जाना पडे ऐसा नहीं है. एक बात तू अंतरमें प्रवेश कर, सब अंतरमें है. अंतरमें गहरे उतरने पर, सम्यग्दर्शन होने पर, तेरे निधान तुझे दिखायी देंगे और उन सर्व निधानके प्रगट अंशको वेदकर तू तृप्त हो जायगा. पश्चात् पुरुषार्थ करते ही रहना जिससे पूर्ण निधानका भोक्ता होकर तू सदाकाल परम तृप्त-तृप्त रहेगा. ૩૮૪.

૩૮૪ હૈ. યહાં લિખા હૈ. ૩૮૪. ૩૮૩ બીચમેં છોડ દેના. '**तेरे आत्मामें निधान ठसाठस भरे हैं.**' આહા..હા..! કિસે પડી હૈ? ચૌરાસી (લાખ) અવતારમેં રખડતે હુએ અનંત બાર અરબોપતિ રાજા હુઆ, અનંત બાર નૌંવી ગ્રૈવેયકકા અહમિન્દ્ર હુઆ, અનંત બાર સાતવી નર્કકા નારકી હુઆ ઔર અનંત બૈર નિગોદમેં રહા. આહા..હા..! પરંતુ કભી ઉસને અપની ઋદ્ધિ અંદરમેં ક્યા હૈ, ઉસ ઓર દૃષ્ટિ દી હી નહીં. પહલે તો યહ બાત સુનને મિલના મુશ્કિલ હૈ. આહા..! સુનને મિલે તો રુચિ હોતી નહીં. રુચિ હોનેકે બાદ ઉસમેં સ્થિરતા હોતી હૈ, તબ કૃતકૃત્ય હો જાતા

હૈ. આહા..હા..! ઐસી બાત હૈ, પ્રભુ! સૂક્ષ્મ લગે. બાહરમેં યહ કરું, વહ કરું. બાહરકી કર્તાબુદ્ધિ તો મિથ્યાત્વબુદ્ધિ હૈ. આહા..હા..!

અપને આત્મામેં દયા, દાનકે ભાવકા કર્તાપના, વહ ભી મિથ્યાત્વ હૈ. પરકી દયા તો પાલ સકતા નહીં, પરકી દયા મૈં પાલ સકતા હું. વહ મિથ્યાત્વ ભાવ હૈ. પરંતુ પરકી દયાકા ભાવ આયા, વહ રાગ ઔર હિંસા હૈ. ક્યોંકિ ભગવાન આત્મા તો જ્ઞાતા-દષ્ટા જ્ઞાનસે ભરા પડા પ્રભુ હૈ. આહા..હા..! ઉસમેં પરકી દયા પાલ તો સકતા નહીં, આહા..હા..! પરંતુ ભાવ આયા કિ મૈં પરકી દયા પાલું, વહ રાગ હૈ, હિંસા હૈ. તેરી ચીજકી હિંસા હૈ, પ્રભુ! ક્યોં? '**તેરે આત્મામેં નિધાન ઠસાઠસ ભરે હૈં.**' તેરી ચીજ પ્રગટ કરનેમેં પરકા સહારા, પર નિમિત્તકા સહારા નહીં લેના પડતા. આહા..હા..! ઐસી બાત.

'**તેરે આત્મામેં નિધાન...**' અનંત ગુણકા શાંતિ, આનંદકા નિધાન ઠસાઠસ ભરપૂર ભરા હૈ. '**અનંત ગુણનિધાનકો રહનેકે લિયે...**' ક્યા કહતે હૈં અબ? '**અનંત ગુણનિધાનકો રહનેકે લિયે અનંત ક્ષેત્રકી આવશ્યકતા નહીં હૈ,...**' ક્યા કહા વહ? અનંત ગુણ હૈ તો રહનેકે લિયે અનંત ક્ષેત્ર ચાહિયે, ઐસા હૈ નહીં. આત્માકે અસંખ્ય પ્રદેશ હૈં, ઉસમેં અનંત ગુણ રહતે હૈં. શરીર પ્રમાણ અસંખ્ય પ્રદેશ ભિન્ન હૈં. ગુણ અનંત હૈં, પ્રદેશ અસંખ્ય હૈં. તો અનંત ગુણકો રહનેકે લિયે અનંત ક્ષેત્ર નહીં ચાહિયે. આહા..હા..! હૈ? '**અનંત ગુણનિધાનકો રહનેકે લિયે અનંત ક્ષેત્રકી આવશ્યકતા નહીં હૈ,...**' અરે..! ઉસને નિજ નિધાનકી બાતેં સુની નહીં હૈ. કરનેકા તો કરે કહાંસે? અરેરે..! જિંદગી ચલી જાતી હૈ. જો-જો દિન, મહિને જાતે હૈં, વહ મૃત્યુકે સમીપ જાતે હૈં. ક્યોંકિ મૃત્યુ તો નિશ્ચિત હૈ. સમય, ક્ષેત્ર, કાલ જિસ સ્થાનમેં દેહ છૂટનેવાલા હૈ, વહ નક્કી-નિશ્ચિત હૈ. આહા..હા..! ઉસકી પર્યાયમેં ભી નિશ્ચિત હૈ ઔર ભગવાન જ્ઞાનમેં દેખતે હૈં કિ ઈસ સ્થાનમેં યહ દેહ છૂટેગા. આહા..હા..! તો જિતને મહિને ઔર દિન જાતે હૈં, વહ દેહ છૂટનેકે મૃત્યુકે સમીપ જાતે હૈં. આહા..હા..! શોભાલાલજી ચલે ગયે, દેખો! કૈસા શરીર થા, કૈસા પ્રેમ થા બેચારેકો. યહાં આતે થે. બહુત પ્રેમ. આહા..હા..! હમ તો ઉસ દિન પહલી બાર સુના. નહીં તો ઉસકા શરીર તો કૈસા થા. સેઠકા શરીર તો લોહવાલા દુર્બલ થા. લેકિન શરીર ક્યા કરે? જિસ સમય જો પર્યાય હોનેવાલી હૈ વહ હુએ બિના તીન કાલમેં નહીં રહતી. આહા..હા..! નિરોગ શરીર હૈ તો ઉસે મૃત્યુકે લિયે દેર લગેગી, ઐસા હૈ નહીં. ભાઈ! આહા..હા..!

યહાં એક દસ સાલકા લડકા થા. કોઈ રોગ નહીં, શરીરમેં રોગ નહીં, નિરોગ. મુઝે યહાં કુછ હોતા હૈ, બસ! ઈતના કિયા, દસ મિનિટમેં દેહ છૂટ ગયા. હમ પહલે

જિસ મકાનમેં ઠહરે થે ન? હીરાભાઈકા મકાન. ઉનકે લડકેકા લડકા. ઉનકે લડકેકા લડકા, દસ સાલકી ઉમ્ર. કોઈ રોગ નહીં, ઐસે બૈઠા થા. યહાં કુછ હોતા હૈ, ડૉક્ટર કુછ કહતે હૈં, ડિપ્થેરિયા કહતે હૈં. કંઈ હશે હવે... દસ મિનિટ રહા, બસ, દેહ છૂટ ગયા. વહ તો ઉસી સમય છૂટનેકા કાલ થા. ઉસમેં કુછ આગે-પીછે ઐસા કિયા, ધ્યાન રખા હોતા તો ઐસા હોતા.. આહા..! વહ અજ્ઞાનીકી કલ્પનાએં હૈં.

યહાં કહતે હૈં, '**અનંત ગુણનિધાનકો રહનેકે લિયે અનંત ક્ષેત્રકી આવશ્યકતા નહીં હૈ, અસંખ્યાત પ્રદેશોંકે ક્ષેત્રમેં હી અનંત ગુણ ઠસાઠસ ભરે હૈં,...**' આહા..હા..! અસંખ્ય પ્રદેશ. જૈસે માલામેં મણકા હોતા હૈ, ઐસે આત્મામેં અસંખ્ય પ્રદેશ હૈ. હર એક પ્રદેશમેં અનંત ગુણ ભરે હૈં. પૂરા નહીં, પૂરા ગુણ તો અસંખ્ય પ્રદેશમેં હૈ. ઉસકા અંશ. એક-એક પ્રદેશમેં અનંત ગુણકા અનંત અંશ. આહા..હા..! અરે..! ઘરકી ઋદ્ધિકા દેખા નહીં, સુના નહીં, ઉસકી મહિમા કી નહીં. પરકી મહિમા છોડી નહીં. પરકી મહિમા કભી છોડી નહીં, અપની મહિમા કી નહીં. આહા..હા..!

યહ કહા, '**અસંખ્ય પ્રદેશોંકે ક્ષેત્રમેં હી અનંત ગુણ ઠસાઠસ ભરે હૈં, તુઝમેં ઐસે નિધાન હૈં, તો ફિર તું બાહર ક્યોં જાતા** હૈ?' આહા..હા..! હૈ? '**તુઝમેં ઐસે નિધાન હૈં,...**' ચૌથી પંક્તિ હૈ. '**તો ફિર તું બાહર ક્યોં જાતા** હૈ?' આહા..! '**તુઝમેં હૈ ઉસે દેખ ન!**' આહા..હા..! તેરેમેં હૈ ઉસકો દેખ ન. તેરેમેં નહીં હૈ ઉસે દેખને-જાનનેમેં તેરા કાલ ચલા ગયા. આહા..હા..! તેરેમેં જો ચીજ નહીં હૈ ઉસકો દેખને-જાનનેમેં કાલ ચલા ગયા. આહા..હા..! પરંતુ તુઝમેં હૈ ઉસે દેખ. આહા..હા..! પ્રભુ અંદર અનંત ગુણકા ભરા પ્રભુ, કરના તો યહ હૈ. સબ ક્રિયાકાંડ ઔર બાહરકી બાતેં વ્યવહારકી હૈ. પુણ્યબંધકા કારણ હૈ. જન્મ-મરણ ઉસમેં ખડે હૈં. આહા..હા..!

'**તુઝમેં ક્યા કમી** હૈ?' આહા..હા..! ઉસમેં આતા હૈ ન? ભજન આયા ન?

પ્રભુ મેરે તું સબ બાતે પૂરા, પ્રભુ મેરે તું સબ બાતે પૂરા.
પરકી આશ કહાં પ્રીતમ, પ્રભુ મેરે તું સબ બાતે પૂરા.
પરકી આશ કહાં પ્રીતમ, તું કિસ વાતે અધૂરા?

કબ હૈ તું અધૂરા? આહા..હા..! ઐસી બાતેં. યહાં તો એક થોડા માન મિલે તો, બસ! જહાં પાંચ-પચાસ લાખ, ક્રોડ, દો ક્રોડ મિલે વહાં.. માનો.. ઓહો..! અપને બઢ ગયે. આહા..હા..!

'**તુઝમેં હૈ ઉસે દેખ ન! તુઝમેં ક્યા કમી** હૈ? **તુઝમેં પૂર્ણ સુખ હૈ,...**' આહા..! પૂર્ણ આનંદ હૈ. તું સચ્ચિદાનંદ પ્રભુ હૈ. આહા..હા..! સત્ રહનેવાલા. સત્ યાની રહનેવાલા. ચિદ્ ઔર જ્ઞાન. ચિદ્ યાની જ્ઞાન ઔર આનંદ. આહા..હા..! તેરેમેં તો

સચ્ચિદાનંદ પ્રભુ ભરા હૈ. અરેરે..! '**તુઝમેં પૂર્ણ સુખ હૈ,...**' આહા..હા..! '**પૂર્ણ જ્ઞાન હૈ,...**' તેરે સ્વભાવમેં પૂર્ણ જ્ઞાન ઔર પૂર્ણ આનંદ હૈ. આહા..હા..! '**સબ કુછ હૈ.**' જો કુછ તૂ કહતા હૈ, વહ સબ અંદરમેં હૈ. અનંત પુરુષાર્થ, અનંત વીર્ય, અનંત દર્શન, અનંત આનંદ, અનંત શાંતિ, અનંત સ્વચ્છતા, અનંત પ્રભુતા.. આહા..હા..! સબ કુછ હૈ. આહા..હા..! બાહરકી બાતકી મહિમા એમાં અંદરકી બાત સુનની ભી મુશ્કિલ પડે. આહા..હા..!

'**સુખ ઔર જ્ઞાન તો ક્યા પરંતુ કોઈ ભી વસ્તુ બાહર લેને જાના પડે ઐસા નહીં હૈ.**' આહા..હા..! સુખ ઔર જ્ઞાન તો તેરી ચીજ હૈ હી, પરંતુ કોઈ ભી વસ્તુ.. આહા..હા..! '**બાહર લેને જાના પડે ઐસા નહીં હૈ.**' એક બાર તું અંતરમેં પ્રવેશ કર. આહા..! આનંદકા ઘર પ્રભુ, અતીન્દ્રિય આનંદકો ધારણ કરનેવાલા પરમાત્મા સ્વયં, અપ્પા સો પરમપ્પા, વહી પરમાત્મા હૈ. આહા..હા..! ઉસમેં પ્રવેશ કર. '**એક બાર તું અંતરમેં પ્રવેશ કર,...**' બાહર તો અનંત બાર ગયા. આહા..હા..!

'**એક બાર તું અંતરમેં પ્રવેશ કર, સબ અંતરમેં હૈ.**' આહા..હા..! શાંતિ, સુખ, સ્વચ્છતા, પ્રભુતા, ઈશ્વરતા, સબ તેરી શક્તિમેં પડા હૈ. આહા..હા..! બાત લગે લૂખી, માલ તો યહ હૈ. બાકી દુનિયાકો રાજી કરનેકે લિયે, યહ કરો, વહ કરો, યહ કરો, વહ કરો. કરના હૈ વહાં મરના હૈ. કર્તા હોના, એક રાગકા વિકલ્પકા ભી કર્તા હોના, વહાં આત્માકો મરણતુલ્ય કર દિયા. આહા..હા..! ક્યોંકિ આત્મા જો જ્ઞાતા-દ્રષ્ટા હૈ, તો કર્તા હુઆ તો ઉસકો ના કહી કિ નહીં, તું ઐસા નહીં. હૈ. અર્થાત્ ઉસકા નિષેધ કિયા. નિષેધ કિયા વહ મરણતુલ્ય કિયા. કલશટીકામેં આતા હૈ કિ આત્માકો મરણતુલ્ય કર દિયા હૈ. આહા..હા..! નાશ તો હોતા નહીં, નિત્ય હૈ તો નાશ તો હોતા નહીં. પરંતુ અપની પર્યાયમેં પરકા આદર કરતા હૈ ઔર અપના અનાદર કર દિયા. આહા..હા..!

'**એક બાર તું અંતરમેં પ્રવેશ કર, સબ અંતરમેં હૈ. અંતરમેં ગહરે ઉતરને પર,...**' આહા..! આત્મામેં ગહરે ઉતરને પર, '**સમ્યગ્દર્શન હોને પર,...**' આહા..હા..! '**તુઝે સમ્યગ્દર્શન હોને પર, તેરે નિધાન તુઝે દિખાયી દેંગે...**' આહા..હા..! તેરે નિધાન.. આહા..હા..! તુઝે દિખાયી દેંગે. તેરા નિધાન તુઝે દિખાયી દેગા. આહા..હા..! '**ઔર ઉન સર્વ નિધાનકે પ્રગટ અંશકો વેદકર...**' નિધાન તો પૂર્ણ હૈ, ઐસા પ્રતીતમેં આયા, દેખનેમેં આયા. પરંતુ '**સર્વ નિધાનકે પ્રગટ અંશકો વેદકર...**' આહા..હા..! વેદનેમેં, ત્રિકાલી નિધાન ધ્રુવ વેદનેમેં નહીં આતા. ક્યા કહા? ત્રિકાલી ધ્રુવ જો અનંત ગુણ હૈં, વહ વેદનેમેં નહીં આતે. વેદનેમેં તો ઉસ ઓરકી પ્રતીતિ, જ્ઞાન ઔર રમણતાકી પર્યાય વેદનેમેં આતી હૈ. પર્યાયકા વેદન હોતા હૈ, ધ્રુવકા વેદન હોતા નહીં. આહા..હા..!

વહ અપને પહલે આ ગયા. વેદન પર્યાયકા હોતા હૈ, ધ્રુવકા વેદન નહીં. ધ્રુવ તો શાશ્વત ચીજ પડી હૈ. અનંત-અનંત દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્રકા ભંડાર. પરંતુ ઉસ ઓર ઝુકાવ કરકે જો સ્થિરતા હોતી હૈ, શ્રદ્ધા-જ્ઞાન ઔર સ્થિરતા હોતી હૈ, વહ વેદન (હૈ). આહા..હા..! પરંતુ વેદનકા અવલંબન નહીં હૈ. આહા..હા..! ઔર ધ્રુવકા વેદન નહીં હૈ. આહા..હા..! ક્યા કહા? ધ્રુવ ચીજ હૈ ઉસકા વેદન નહીં. વહ તો નિત્ય ધ્રુવ હૈ. ઉસ ઓર લક્ષ્ય કરકે જો સમ્યગ્દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્રકી પર્યાય નિર્મલ પ્રગટ હોતી હૈ, ઉસકા વેદન. તો પર્યાયકા વેદન હૈ. ઉસકા આલંબન નહીં, આલંબન ધ્રુવકા, વેદન પર્યાયકા. પર્યાયકા આલંબન નહીં, ધ્રુવકા વેદન નહીં. આહા..હા..! ઐસી બાત.

ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રુવ યુક્તં સત્, વહ વસ્તુ. પરંતુ જો પર્યાય હૈ ઉસકા વેદન હૈ. ધ્રુવકા વેદન નહીં હોતા, ધ્રુવ તો નિત્ય હૈ. આલંબન નિત્યકા હૈ, વેદનકા આલંબન નહીં હૈ. આહા..હા..! ત્રિકાલી ભગવાનકા આલંબન ઔર વેદન પર્યાયકા. આલંબન પર્યાયકા નહીં, ધ્રુવકા વેદન નહીં. આહા..હા..! અરેરે..! ઐસી ચીજ અલૌકિક ચીજ રહ ગયી. ઉસકી દરકાર નહીં કી. બાહરકી પ્રવૃત્તિમેં જિંદગી વ્યતીત કરકે અરે..! આત્મા ચલા જાતા હૈ. વિશેષ કહેંગે... (શ્રોતા :- પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ!)